

Registerbaseret arbejdsstyrkestatistik (RAS)

Indholdsfortegnelse

Hvad er RAS?.....	1
Befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet - socioøkonomisk status.	2
Novemberprioritering i RAS.....	2
Tilknytningen til arbejdsmarkedet.....	3
Socioøkonomisk status 2010	4
Socioøkonomisk status før 2010	7
Socioøkonomisk status for lønmodtagere	7
Socioøkonomisk status for selvstændige og medarbejdende ægtefæller	9
Socioøkonomisk status for arbejdsløse i RAS.....	11
Socioøkonomisk status for personer udenfor arbejdsstyrken	12
Kilder	16
Baggrundsoplysninger i statistikken.....	16
Sammenlignelighed over tid.....	16
Spørgsmål og svar – befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet.....	18
Hjælp til begreber i RAS.....	19
Heltid og deltid.....	19
Branche (DB07).....	19
Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser	20
Højeste fuldførte uddannelse	20
Indvandrere og efterkommere.....	21

Hvad er RAS?

Formålet med den Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) er at opgøre befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet på et bestemt tidspunkt, nemlig ultimo november. Dette gøres via variabelen: socioøkonomiske status. RAS-statistikken følger de internationale retningslinjer for opgørelser af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet fra International Labour Organisation (ILO). ILO's retningslinjer er primært rettet mod interviewbaserede opgørelser (Arbejdskraftundersøgelserne), hvor personen selv afgiver information om tilknytningen til arbejdsmarkedet. I RAS er kravene fra ILO operationaliseret ud fra de muligheder der eksisterer når et registerbaseret materiale anvendes.

I den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik anvendes så vidt muligt en kort referenceperiode, nemlig den sidste uge i november måned. Dette tidspunkt er valgt ud fra to hensyn. Flere af oplysningerne i de anvendte registre refererer til situationen ultimo året, men samtidigt er december måned atypisk ud fra en beskæftigelsesmæssig synsvinkel.

Slutningen af november måned er derfor valgt, fordi dette tidspunkt ligger tæt på årsskiftet, men dog før december.

RAS blev udarbejdet for første gang i 1981 (vedrørte befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet ultimo november 1980). Statistikken bliver lavet én gang årligt og er udgivet i perioden fra 1981 og frem. Den lange tidsserie indeholder 2 databrud der daterer sig til 2003 og 2009.

Befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet - socioøkonomisk status

I den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik opdeles befolkningen i 3 hovedgrupper efter ILO's retningslinjer. Beskæftigede, arbejdsløse og uden for arbejdsstyrken

<i>Erhvervsaktive befolkning (arbejdsstyrken)</i>	1) Beskæftigede	Lønmodtagere	-I arbejde -Med et job, men midlertidigt fraværende -I støttet beskæftigelse (som modtager løn)
		Selvstændige	-I arbejde -Med egen virksomhed, men midlertidigt fraværende
		Medarbejdende ægtefæller	-I arbejde -Med et job, men midlertidigt fraværende
	2) Arbejdsløse		
<i>Ikke-erhvervsaktive befolkning</i>	3) Uden for arbejdsstyrken	Børn og unge Personer under uddannelse Pensionister Personer som ikke står til rådighed for arbejdsmarkedet	

Novemberprioritering i RAS

Selve beskæftigelsesregistret som danner grundlag for RAS indeholder oplysninger om alle jobs. Det er dog kun personers primære beskæftigelse som er med i RAS-opgørelsen.

Beskæftigelsesstatistikregistret indeholder følgende grupper;
1. Befolkningen pr. 1.1. året efter og dens primære tilknytning til arbejdsmarkedet ultimo november (en record for hver person).

2. Sekundære job som lønmodtager, selvstændig eller medarbejdende ægtefælle ultimo november for personer der er i befolkningen pr. 1.1. året efter.
3. Lønmodtagerjob i årets løb der ikke relaterer sig til ultimo november eller er det tertiære job ultimo november.

Populationen i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik (RAS) dannes ved at vælge den primære tilknytning til arbejdsmarkedet (dvs. 1 ovenfor).

Tilknytningen til arbejdsmarkedet

Kernevariablen i RAS-statistikken er variabelen "socioøkonomisk status". Via denne variabel kan befolkningen opdeles i tre hovedgrupper henholdsvis:

- Beskæftigede
- Arbejdsløse
- Personer uden for arbejdsstyrken.

De beskæftigede er enten lønmodtagere, selvstændige eller medarbejdende ægtefæller. Personer uden for arbejdsstyrken består af personer som midlertidigt er uden for arbejdsstyrken, personer der har trukket sig tilbage fra arbejdsstyrken, pensionister og andre uden for arbejdsstyrken.

I nogle tilfælde deltager en person i flere aktiviteter (ex. en person har 2 job som lønmodtager) på referencetidspunktet. Derfor er der udarbejdet en prioriteringsrækkefølge mellem de forskellige aktiviteter, med henblik på at kunne bestemme den vigtigste aktivitet. Prioriteringsrækkefølgen er fastlagt under hensyntagen til de retningslinjer for opgørelsen af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet som ILO (International Labour Organisation) har fastlagt.

I 2003 er der et databrud i RAS-statistikken. Forandringer på arbejdsmarkedet og bedre datakilder gjorde, at der var opstået et behov for at foretage forskellige ændringer af statistikken. Ændringerne medførte blandt andet at prioriteringsrækkefølgen mellem bruttobestandene blev revideret en smule.

I 2009 er der ligeledes et databrud i statistikken. De hidtidige datagrundlag for lønmodtagerbeskæftigelsen har været det centrale oplysningssedelregister. Det centrale oplysningssedelregister var dannet på baggrund af årlige indberetninger fra arbejdsgiverne til SKAT. På oplysningssedlen kunne arbejdsgiveren angive, at lønmodtageren var beskæftiget hele året, eller hvis dette ikke var tilfældet angive fra- og til-dato for ansættelsesforholdets varighed. Danmarks Statistik er dog af den formodning, at helårsmarkeringen

nok er blevet brugt i for mange tilfælde.

Fra 2009 er eIndkomst registeret datagrundlag for Beskæftigelse for Lønmodtagere. EIndkomst registeret baserer sig på månedlige indberetninger fra arbejdsgiveren. Det betyder, at oplysningen om, hvornår et ansættelsesforhold rent faktisk er gældende, har fået en større grad af sikkerhed. Dette påvirker niveauet for beskæftigelsen i nedadgående retning.

I 2009 er der anvendt en års-version af eIndkomst registeret, der er dannet af SKAT ved en summation af de månedlige indberetninger over året. Ved offentliggørelsen af RAS pr. 1.1. 2010 var Danmarks Statistiks eget månedlige eIndkomst register færdigt. Samtidigt viste der sig at være så store forskelle mellem den årlige version som var anvendt for 2009 og det nye månedsregister, at det var nødvendigt at revidere opgørelsen pr. 1.1. 2009.

For personer uden for arbejdsstyrken har RAS-statistikken i perioden 1981-2008 anvendt oplysninger fra mange forskellige statistikregistre. En del af disse statistik registre blev i 2009 samlet i statistikken for offentligt forsørgede personer og RAS overgik til at anvende oplysninger herfra. Inden for rammerne af dette statistiksystem foregår der en tværgående databehandling, hvilket betyder, at kvaliteten af disse oplysninger er bedre end hidtil.

Socioøkonomisk status 2010

Statistikens mest centrale oplysning er variabelen "socioøkonomiske status" som bliver dannet for hver enkelt person i befolkningen. Befolkningen bliver opdelt i følgende socioøkonomiske grupper i 2010:

1. Selvstændige
2. Medarbejdende ægtefæller
3. Topledere
4. Lønmodtagere på højeste niveau
5. Lønmodtagere på mellemniveau
6. Lønmodtagere på grundniveau
7. Andre lønmodtagere
8. Lønmodtagere uden nærmere angivelse
- 1-8=Beskæftigede

9. Arbejdsløse
- 1-9=Arbejdsstyrken

10. Beskæftigede i en foranstaltning uden løn
11. Personer der deltager i vejledning og opkvalificering
12. Deltagere i integrationsuddannelse
13. Revalidenter
14. Orlov til børnepasning
15. Modtagere af barselsdagpenge

16. Modtagere af sygedagpenge
17. Modtagere af ledighedsydelse
18. Modtagere af flexydelse
19. Personer der er delvist ledige i referenceugen

10-19=Midlertidigt uden for arbejdsstyrken

20. Modtagere af efterløn
- 20=Tilbagetrækning fra arbejdsstyrken

21. Alderspensionister
22. Førtidspensionister
23. Modtagere af anden pension
- 21-23=Pensionister

24. Modtagere af introduktionsydelse
25. Modtagere af kontanthjælp
26. Børn og unge
27. Personer under uddannelse
28. Øvrige uden for arbejdsstyrken
- 24-28=Andre uden for arbejdsstyrken
- 10-28=Personer uden for arbejdsstyrken

Særligt vedrørende socioøkonomisk status for lønmodtagere:

Lønmodtagerne er opdelt efter færdighedsniveauer baseret på DISCO-88. Færdighedsniveauet kan være opnået gennem såvel en formel uddannelse som gennem oplæring og praksis. Lønmodtagere opdeles i følgende grupper:

1. Topledere i virksomheder, organisationer og den offentlige sektor
2. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på højeste niveau
3. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på mellemste niveau
4. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på grundniveau
5. Andre lønmodtagere
6. Lønmodtagere uden nærmere angivelse

Gruppe 1: omfatter ledelsesarbejde på øverste administrative plan i virksomheder og organisationer - uanset deres størrelse og arbejdets krav til færdighedsniveau. Arbejdet består i at beslutte, planlægge, styre etc.

Gruppe 2: omfatter arbejde, der forudsætter højeste færdighedsniveau, og her klassificeres personer med fagbetegnelser som fx fysiker, aktuar, bygningsingeniør, arkitekt, læge, jordemoder, lærer, advokat, revisor, bibliotekar, journalist, skuespiller, musiker og præst.

Gruppe 3: omfatter arbejde, der forudsætter mellemste færdighedsniveau. Det består i teknisk arbejde ved produktion og transport samt assistance ved handel og administration. Desuden omfattes undervisnings- og omsorgsarbejde i dag- og døgninstitutioner samt sygepleje og assistentarbejde inden for sundhedssektoren. Som eksempler kan nævnes laborant, programmør, fotograf, skibsfører, sygeplejerske, børnehavelærer, ejendomsmægler, told- og politibetjente.

Gruppe 4: fælles for arbejdet er, at det forudsætter færdigheder på grundniveau. Gruppen omfatter almindeligt kontorarbejde, kundeservice, service i forbindelse med personlige tjenester, overvågnings- og redningsarbejde, arbejde inden for landbrug, gartneri, håndværkspræget arbejde samt arbejde, der består i betjening og/eller overvågning af procesmaskiner og andre stationære maskiner.

Gruppe 5: en restgruppe, der omfatter det arbejde, der ikke indeholdes i de øvrige grupper. Som eksempel på arbejdsopgaver i denne hovedgruppe kan nævnes rengøringsarbejde, budtjeneste, vagtarbejde samt pakke- og transportarbejde uden brug af maskiner.

Gruppe 6: indeholder personer, der ikke kan dannes socioøkonomisk status for ved hjælp af de nævnte statistikregistre.

For perioden 1997-2003

Oplysningen om færdighedsniveau for lønmodtagere, der er ansat i stat, kommuner og amter, er hentet fra lønstatistikken for henholdsvis den statslige og kommunale sektor. For de privatansatte lønmodtagere stammer oplysningen enten fra lønstatistikken for den private sektor, fra oplysningen om arbejdsløshedskasse i arbejdsløshedsstatistikregistret eller fra de pågældendes uddannelsesoplysninger i uddannelsesklassifikationsmodulet. Oplysningerne fra lønstatistikken relaterer sig til personens vigtigste job i løbet af året, og knytter sig således ikke nødvendigvis til beskæftigelsen ultimo november.

For perioden 2004-

Fra 2004 knytter færdighedsniveauet for sig for 67 pct. af lønmodtagerne til jobbet ultimo november. Hermed er der skabt en langt bedre sammenhæng mellem færdighedsniveauet og arbejdsstedsvariable som branche og sektor. For en del lønmodtagere er der fortsat ikke foretaget en indberetning til lønstatistikken. I lighed med tidligere anvendes oplysninger om deres højeste fuldførte uddannelse i kombination med branche eller deres igangværende uddannelse eller medlemskab af en A-kasse. Der er dog blevet mere frit A-kassevalg, hvilket gør at der i færre tilfælde end tidligere kan bestemmes et færdighedsniveau for lønmodtagerne. Med andre ord er kategorien "lønmodtagere uden nærmere angivelse" blevet større.

For perioden 2009-

Antallet af lønmodtagere u.n.a. er faldet markant fra 2008 til 2009. Det skyldes, at der fra 2009 anvendes oplysninger direkte fra indberetningerne til lønstatistikken, hvor der tidligere har været anvendt oplysninger fra lønstatistikens slutregistre.

Generelt om færdighedsniveau

Derfor tilrådes det at anvende informationen om socioøkonomisk status for lønmodtagere med forsigtighed. Analyser af udviklinger i antallet af lønmodtagere på et bestemt færdighedsniveau bør således altid ses i sammenhæng med hvordan udviklingen er for antallet af lønmodtagere uden nærmere angivelse. Endvidere er de supplerende kilder udover lønstatistikken, der anvendes til at danne socioøkonomisk status for lønmodtagerne, løbende blevet færre over tid, hvilket også kan påvirke fordelingen på færdighedsniveauer.

Yderligere informationer

[Detaljeret beskrivelse af socioøkonomisk status kan findes her](#)

Socioøkonomisk status før 2010

Socioøkonomisk status for lønmodtagere

Socioøkonomisk status for lønmodtagere

Lønmodtagerne er opdelt efter færdighedsniveauer baseret på DISCO-88. Dette færdighedsniveau kan være opnået gennem såvel en formel uddannelse som gennem oplæring og praksis. Lønmodtagere opdeles i følgende grupper:

1. Topledere i virksomheder, organisationer og den offentlige sektor
2. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på højeste niveau
3. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på mellemste niveau
4. Lønmodtagere i et arbejde, der forudsætter færdigheder på grundniveau
5. Andre lønmodtagere
6. Lønmodtagere uden nærmere angivelse

Gruppe 1:

Omfatter ledelsesarbejde på øverste administrative plan i virksomheder og organisationer - uanset deres størrelse og arbejdets krav til færdighedsniveau. Arbejdet består i at beslutte, planlægge, styre etc.

Gruppe 2:

Omfatter arbejde, der forudsætter højeste færdighedsniveau, og her klassificeres personer med fagbetegnelser som fx fysiker, aktuar,

bygningssingeniør, arkitekt, læge, jordemoder, lærer, advokat, revisor, bibliotekar, journalist, skuespiller, musiker og præst.

Gruppe 3:

Omfatter arbejde, der forudsætter mellemste færdighedsniveau. Det består i teknisk arbejde ved produktion og transport samt assistance ved handel og administration. Desuden omfattes undervisnings- og omsorgsarbejde i dag- og døgninstitutioner samt sygepleje og assistentarbejde inden for sundhedssektoren. Som eksempler kan nævnes laborant, programmør, fotograf, skibsfører, sygeplejerske, børnehavelærer, ejendomsmægler, told- og politibetjente.

Gruppe 4:

Fælles for arbejdet er, at det forudsætter færdigheder på grundniveau. Gruppen omfatter almindeligt kontorarbejde, kundeservice, service i forbindelse med personlige tjenester, overvågnings- og redningsarbejde, arbejde inden for landbrug, gartneri, håndværkspræget arbejde samt arbejde, der består i betjening og/eller overvågning af procesmaskiner og andre stationære maskiner.

Gruppe 5:

En restgruppe, der omfatter det arbejde, der ikke indeholdes i de øvrige grupper. Som eksempel på arbejdsopgaver i denne hovedgruppe kan nævnes rengøringsarbejde, budtjeneste, vagtarbejde samt pakke- og transportarbejde uden brug af maskiner.

Gruppe 6:

Indeholder personer, der ikke kan dannes socioøkonomisk status for ved hjælp af de nævnte statistikregistre.

Kilde til oplysningerne om færdighedsniveauet

For perioden 1997-2003

Oplysningen om færdighedsniveau for lønmodtagere, der er ansat i stat, kommuner og amter, er hentet fra lønstatistikken for henholdsvis den statslige- og kommunale sektor. For de privat ansatte lønmodtagere stammer oplysningen enten fra lønstatistikken for den private sektor, fra oplysningen om arbejdsløshedskasse i arbejdsløshedsstatistikregistret eller fra de pågældendes uddannelsesoplysninger i uddannelsesklassifikationsmodulet. Oplysningerne fra lønstatistikken relaterer sig til personens vigtigste job i løbet af året, og knytter sig således ikke nødvendigvis til beskæftigelsen ultimo november.

For perioden 2004-

Fra 2004 knytter færdighedsniveauet for lønmodtagerne sig for 67 pct. til jobbet ultimo november. Hermed er der skabt en langt bedre sammenhæng mellem færdighedsniveauet og arbejdsstedsvariable som branche og sektor. For en del lønmodtagere er der fortsat ikke foretaget en indberetning til lønstatistikken. I lighed med tidligere anvendes oplysninger om deres højeste fuldførte uddannelse i

kombination med branche eller deres igangværende uddannelse eller medlemskab af en a-kasse. Der er dog blevet mere frit a-kassevalg, hvilket gør at der i færre tilfælde end tidligere kan bestemmes et færdighedsniveau for lønmodtagerne. Med andre ord er kategorien "lønmodtagere uden nærmere angivelse" blevet større.

Ændringer i socioøkonomisk status over tid

Fra 1997 er variabelen arbejdsstilling afløst af socioøkonomisk status. Den socioøkonomiske klassifikation svarer for de fleste grupper til den hidtil anvendte. Ændringen vedrører alene lønmodtagernes tilknytning til arbejdsmarkedet. Lønmodtagerne er opdelt efter færdighedsniveauer baseret på DISCO-88. Tidligere blev lønmodtagerne opdelt i en funktionærgruppe og en arbejdergruppe. I Statistiske Efterretninger i serien Arbejdsmarked nr. 1998:21 tabel 9, er der vist en overgangstabel mellem den gamle og nye klassifikation.

Fra 1998 er der indført en ny klassifikation af personer uden for arbejdsstyrken. Med den nye klassifikation er statusgrupperne udvidet med deltagere i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, modtagere af barsels- og sygedagpenge, kontanthjælpsmodtagere og modtagere af tjenestemandspension. Den nye klassifikation medfører bla. at gruppen "øvrige uden for arbejdsstyrken" er reduceret væsentligt. For hovedparten af undergrupperne uden for arbejdsstyrken er der ikke sammenlignelighed før og efter den nye klassifikation. Dette gælder dog ikke for efterlønsmodtagere og modtagere af overgangsydelse.

I 2000 anvendes CPR-registret ikke længere til dannelse af socioøkonomisk status. Det betyder at omkring 100.000 flere personer placeres i "Lønmodtagere u.n.a.". Det vurderes at de jobtitler som findes i CPR ikke længere er anvendelige. De er ikke blevet opdateret i gennem en årrække og undervurderer oftest personer fx personer som stadig står som "studerende".

I 2003 ændres klassifikationen af personer uden for arbejdsstyrken. I forhold til tidligere sker følgende:

- modtagere af ledighedsydelse indgår i opgørelsen
- der stilles ikke længere krav om at modtagere af barsels- og sygedagpenge skal komme fra ledighed
- modtagere af økonomiske ydelser i forbindelse med aktivering indgår i opgørelsen, men som en lavt prioriteret tilstand.

Socioøkonomisk status for selvstændige og medarbejdende ægtefæller

Selvstændige

Bruttobestandene af selvstændige består af fem grupper, nemlig *arbejdsgivere, momsbetalere over aktivitetsgrænsen, momsbetalere under aktivitetsgrænsen, arbejdsløshedsforsikrede selvstændige og øvrige selvstændige*. Bruttobestandene er dannet ved hjælp af oplysninger i det

Centrale Erhvervsregister, arbejdsløshedsstatistikregistret og arbejdsklassifikationsmodulet.

Personligt ejet selskab

Bruttobestanden af selvstændige består af personer der er ejere eller medejere af en personligt ejet virksomhed, dvs. et enkeltmandsfirma, et interessentskab, et partrederi eller et kommanditselskab.

Arbejdsgivere

Bruttobestanden af *arbejdsgivere* består af personer, der er ejer eller medejer af en virksomhed, hvor mindst én person i bruttobestanden af beskæftigede lønmodtagere er ansat.

Momsbetalere over aktivitetsgrænsen

Bruttobestanden af *momsbetalere over aktivitetsgrænsen* består af personer, der er ejer eller medejer af en virksomhed. Virksomheden må ikke være afmeldt ultimo november og den skal have indberettet til momsregistret i mindst ét kvartal i året. Desuden skal virksomheden have haft en aktivitet, der ligger over aktivitetsgrænsen i erhvervsregistret.

Momsbetalere under aktivitetsgrænsen

Bruttobestanden af *momsbetalere under aktivitetsgrænsen* består af personer, der er ejer eller medejer af en virksomhed. Virksomheden må ikke være afmeldt ultimo november, og den skal have indberettet til momsregistret i mindst ét kvartal i året. Virksomheden har en aktivitet der ligger under aktivitetsgrænsen i erhvervsregisteret, men der har dog været overskud eller underskud i virksomheden i årets løb.

Arbejdsløshedsforsikrede selvstændige

Bruttobestanden af *arbejdsløshedsforsikrede selvstændige* består af personer, der er arbejdsløshedsforsikrede i en arbejdsløshedskasse for selvstændige. Personen har ikke sin væsentligste indkomst i løbet af året som medarbejdende ægtefælle. Desuden skal der have været overskud eller underskud i virksomheden i årets løb.

Øvrige selvstændige

Bruttobestanden af *øvrige selvstændige* består af personer, der ikke indgår i bruttobestandene af arbejdsgivere, momsbetalere eller arbejdsløshedsforsikrede selvstændige. Personen er ikke indeholdelsespligtig for A-skat eller momspligtig, men har sin væsentligste indkomst i løbet af året fra selvstændig virksomhed i et ikke-momspligtigt erhverv.

Klassifikation af IS-selvstændige

Ejere eller medejere af interessentskaber klassificeres som selvstændige i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik og som lønmodtagere i nationalregnskabet. For at gøre opgørelsen mere sammenlignelig i forhold til nationalregnskabet er ejere eller medejere af interessentskaber opgjort som en "heraf gruppe" i oversigtstabel 1.

Ifølge European System of National Accounts (ENS) omfatter selvstændige de personer, der er eneejere eller medejere af de personlige foretagender, hvor de arbejder. Undtaget herfra er personlige foretagender klassificeret som kvasi-selskaber, dvs. interessentskaber. ILO's anbefaling er, at ejere af interessentskaber opgøres som en separat gruppe.

Medarbejdende ægtefæller

Grundlaget for afgrænsningen af bruttobestanden af medarbejdende ægtefæller er arbejdsklassifikationsmodulet, befolkningsstatistikregistret og bruttobestanden af selvstændige. Bruttobestanden af medarbejdende ægtefæller omfatter personer, der ifølge oplysninger i arbejdsklassifikationsmodulet har deres væsentligste indkomst i løbet af året som medarbejdende ægtefælle og er gift med en person, der indgår i bruttobestanden af selvstændige. Definitionen af medarbejdende ægtefæller er alene knyttet til de tilfælde, hvor ægtefællen får overført indkomst. Hvis der i stedet foreligger en lønftale, betragtes ægtefællen som ansat lønmodtager på linje med andre ansatte.

Oplysningerne om ejerforhold, sektor, branche og arbejdsstedets beliggenhed er for medarbejdende ægtefæller identiske med de oplysninger, der er knyttet til den selvstændige ægtefælle.

Ulønnet familiemedhjælp registreres ikke

Gruppen af personer, der ulønnet arbejder i familiens virksomhed, og som ifølge ILO også tilhører arbejdsstyrken, kan ikke afgrænses ved hjælp af registeroplysningerne.

Socioøkonomisk status for arbejdsløse i RAS

Arbejdsløse og arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger

Personer, der opfylder kriterierne for at være i beskæftigelse, men som samtidigt har væsentlige ikke-erhvervsmæssige aktiviteter i referenceperioden - fx studerende - klassificeres som beskæftigede. ILO klassificerer personer som arbejdsløse, hvis de i referenceperioden:

- 1. Ikke er i arbejde, men
- 2. Er til rådighed for arbejdsmarkedet, og samtidig
- 3. Søger arbejde

Tilsammen udgør de beskæftigede og de arbejdsløse hele arbejdsstyrken. Personer uden for arbejdsstyrken omfatter bl.a. børn, uddannelsessøgende, pensionister, deltagere i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger uden løn mv.

Nye rådighedsregler og definitionen af arbejdsstyrken fra 2003
Fra og med 2003 er rådighedsreglerne for de aktiverede er strammet. Det betyder, at aktiverede i foranstaltninger, der ikke er støttet beskæftigelse (fx uddannelse) i forhold til de internationale retningslinier, bør opgøres som arbejdsløse. I den registerbaserede

arbejdsstyrkestatistik er de placeret i gruppen midlertidigt uden for arbejdsstyrken. Aktiverede, der er i støttet beskæftigelse, skal ifølge retningslinierne placeres som værende i beskæftigelse. I den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik er aktiverede i støttet beskæftigelse, hvor der udbetales en ordinær løn (felt 13 på oplysningssedlen), opgjort som beskæftigede, mens resten er opgjort som værende midlertidigt uden for arbejdsstyrken.

I den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik vil ovenstående principper blive fastholdt på trods af regelændringerne mv. Årsagerne til at der ikke foretages ændringer i statistikken er følgende:

Manglende harmonisering og overlapsbehandling

Danmarks Statistik vurderer ikke, at man på nuværende tidspunkt kan inddrage oplysningerne fra statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og fra socialstatistikken til en ny afgrænsning af arbejdsstyrken, da disse informationer ikke er harmoniserede og overlapsbehandlede.

I den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik bliver informationerne fra statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og fra socialstatistikken anvendt til at danne gruppen midlertidigt uden for arbejdsstyrken, som består af personer, der omkring referencetidspunktet har været aktiverede i en foranstaltning uden løn. Det er dog Danmarks Statistiks vurdering, at det er nødvendigt med yderligere arbejde i forhold til harmonisering af oplysningerne, før samtlige aktiverede kan inddrages i selve arbejdsstyrken.

Manglende oplysninger om fravigelse af rådighedskravet

Det er i praksis umuligt at afgøre, for hvilke aktiverede rådighedskravet er fraveget, idet dette udelukkende fremgår af handlingsplanerne, som ikke indgår i statistikmaterialet. Det betyder, at arbejdsstyrken vil blive overvurderet såfremt de aktiverede inddrages.

Manglende baggrundsoplysninger om job uden løn

For aktiverede i job uden løn findes ingen oplysninger om tilknytningen til arbejdsstedet, og dermed ingen oplysninger, der muliggør en klassifikation af jobbene efter det samme regelsæt, som gælder for de øvrige lønmodtagerjob. Desuden vil disse jobs ikke kun placeres i forhold til branche, arbejdsstedsadresse mv.

Ledighedsstatistikken

De arbejdsløse i den registerbaserede arbejdsstyrkestatistik bliver derfor fortsat bestemt ud fra den registrerede ledighedsstatistik, der heller ikke opgør de aktiverede som ledige.

Socioøkonomisk status for personer uden for arbejdsstyrken

Ordinær og støttet beskæftigelse

Oplysningerne om støttet beskæftigelse er hentet fra kontanthjælpsstatistikregistret og statistikregistret for arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. For at personen kan

kategoriseres som værende i støttet beskæftigelse, er det et krav, at den foranstaltning han deltager i medfører, at han får udbetalt en løn i ansættelsesforholdet og at han samtidigt er i bruttobestanden af beskæftigede. Følgende syv former for støttet beskæftigelse er karakteriseret ved at personen modtager løn:

Jobtræning er kendetegnet ved, at den ansatte modtager en overenskomstmæssig løn. Arbejdsformidlingen udbetaler et løntilskud til arbejdsgiveren, hvis der ved ansættelsen af den arbejdsløse sker en nettoudvidelse af antallet af ansatte.

Revalidering er kendetegnet ved, at der enten udbetales et løntilskud til arbejdsgiveren eller at der udbetales en revalideringsydelse.

Fleksjob er kendetegnet ved, at arbejdsgiveren betaler lønnen og at kommunen giver arbejdsgiveren et tilskud til lønnen afhængig af graden af den nedsatte arbejdssevne.

Skånejob er kendetegnet ved, at arbejdsgiveren betaler lønnen og at kommunen giver et løntilskud til personer, der får førtidspension efter lov om social pension, når de pågældende ikke kan opnå beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet.

Servicejob har til formål at fremme beskæftigelsen af langtidsledige personer over 48 år. Arbejdsgiveren får udbetalt et tilskud, mens personen får udbetalt løn. Servicejob blev indført i en forsøgsperiode, der løb i året 2001. Ordningen blev ophævet 1. april 2002.

Voksenlærlinge er en ordinær uddannelse for personer, der er fyldt 25 år. Arbejdsgiveren kan få et tilskud afhængigt af om personen var ledig eller beskæftiget før aftalens indgåelse. Voksenlærlingen får udbetalt løn under ansættelsen.

Ansatte i individuel jobtræning modtager ikke løn, men en projektydelse hvorfor de ikke indgår i denne opgørelse af beskæftigelsen.

Beskæftigede i *ordinær beskæftigelse* er i opgørelsen defineret som personer, der ikke modtager de ovennævnte ydelser.

Bruttobestændene af personer uden for arbejdsstyrken

Bruttobestanden af personer uden for arbejdsstyrken udgøres af følgende 11 grupper.

Midlertidigt uden for arbejdsstyrken

Samlet udgør bruttobestanden af *personer i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, modtagere af barsels- og sygedagpenge, modtagere af ledighedsydelse, modtagere af revalideringsydelse og aktiverede ifølge kontanthjælpsstatistikken* kategorien *midlertidigt uden for arbejdsstyrken*.

Abejdsmarkedspolitiske foranstaltninger

Personer som ifølge statistikregistret for arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger er registreret som deltager i en arbejdsmarkedspolitisk foranstaltning den sidste arbejdsdag i november. Foranstaltningstypen kan være støttet beskæftigelse uden løn, arbejdsmarkedsorlov, uddannelsesforanstaltninger, anden aktivering eller introduktions-

uddannelse. Såfremt en person deltog i flere foranstaltninger, er foranstaltningen med flest ugentlige timer valgt. Grupperingen følger grupperingen i statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Hvis en person er i en foranstaltning, der burde indebære at han får udbetalt løn, men personen ikke får løn på referencetidspunktet ifølge Told- og Skattestyrelsen, er personen placeret som værende i støttet beskæftigelse uden løn på referencetidspunktet.

Modtagere barsels- eller sygedagpenge

Personer som ifølge sygedagpengestatistikregistret modtog en af disse ydelser den sidste arbejdsdag i november. Såfremt en person modtog flere ydelser er ydelsen med det største udbetalte beløb valgt.

Modtagere af revalideringsydelse eller ledighedsydelse

Personer, der ifølge kontanthjælpsstatistikregistret, modtog en af disse ydelser i november. Ledighedsydelse bliver bl.a. udbetalt i perioden efter visitationen indtil personen ansættes i et fleksjob, eller ved ledighed efter et fleksjob.

Såfremt en person modtog flere ydelser i november (kan være revalideringsydelse, ledighedsydelse, kontanthjælp, introduktionsydelse eller aktivering) vælges ydelsen, hvor der er udbetalt det største beløb.

Aktiverede ifølge kontanthjælpsstatistikken

Gruppen er karakteriseret ved ikke at indgå i statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger på referencetidspunktet. Statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger og kontanthjælpsstatistikken er ikke harmoniserede, hvilket betyder, at der ikke nødvendigvis er overensstemmelse mellem hvorledes en given person optræder i de to statistikker. Som det fremgår af oversigtstabel 11 vil personerne i denne bruttobestand alternativt blive placeret i restgruppen øvrige uden for arbejdsstyrken

Tilbagetrækning fra arbejdsstyrken

Bruttobestanden af *efterlønsmodtagere* og *personer på overgangsydelse* udgør kategorien *tilbagetrækning fra arbejdsstyrken*.

Efterlønsmodtagere og personer på overgangsydelse

Personer, der er på efterløn eller modtager overgangsydelse ifølge statistikken over arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger. Der er ikke foretaget fradrag i efterlønnen/overgangsydelsen som følge af beskæftigelse i referenceugen.

Pensionister

Samlet udgør bruttobestandene af *alders- og førtidspensionister* og bruttobestanden af *modtagere af anden pension* kategorien *pensionister*.

Alders- og førtidspensionister

Personer, som ifølge indkomststatistikregistret, modtog alders- eller førtidspension i årets løb. Aldersgrænsen mellem førtids- og alderspension går ved 67 år på referencetidspunktet.

Modtagere af anden pension - tidligere hed gruppen modtagere af tjenestemandspension

Personer som ifølge indkomststatistikregistret modtog tjenestemandspension, pensionsudbetalinger fra pensionskasse, pengeinstitut, forsikringselskab, privat pensionsordning inkl. arbejdsgiveradministrerede, pension fra udlandet og pension fra en tidligere arbejdsgiver i året løb. Indtil 2003 bestod gruppen kun af modtagere af tjenestemandspension.

Andre uden for arbejdsstyrken

Samlet udgør bruttobestandene af *personer på kontanthjælp* eller *introduktionsydelse*, *personer under uddannelse*, *børn og unge* og *øvrige uden for arbejdsstyrken* kategorien *andre uden for arbejdsstyrken*.

Modtagere af kontanthjælp

Personer der ifølge kontanthjælpsstatistikregistret modtog kontanthjælp i november. Bruttobestanden af modtagere af kontanthjælp står ikke til rådighed for arbejdsmarkedet. Personer der opfylder rådighedsforpligtelserne i forhold til arbejdsmarkedet er klassificerede som arbejdsløse.

Modtagere af introduktionsydelse

Personer, der ifølge kontanthjælpsstatistikregistret modtog introduktionsydelse i november. Disse personer er endnu ikke påbegyndt integrationsuddannelsen. Når en person påbegynder integrationsuddannelsen bliver han klassificeret som værende i kategorien *midlertidigt uden for arbejdsstyrken*.

Børn og unge

Personer der er under 16 år ultimo november.

Personer under uddannelse (ordinær uddannelse)

Personer som ifølge uddannelsesstatistikregistret var i gang med en uddannelse den 1. oktober.

Øvrige uden for arbejdsstyrken

Restgruppe som det pt. ikke er muligt at finde oplysninger om i Danmarks Statistiks registre.

Øvrige uden for arbejdsstyrken kan bl.a. bestå af:

Hjemmegående husmødre/husfædre

Personer som på opgørelsetidspunktet lever af sort arbejde

Modløse ledige, der har opgivet at søge arbejde og som ikke er registreret som ledige

Skjulte ledige, dvs. personer, der opfylder kriterierne for ledighed, men som blot ikke er registrerede fx efter endt uddannelse

Kilder

Grunddata stammer fra en række interne og eksterne kilder heriblandt eIndkomst registret, Erhvervsregistret, Personer uden ordinær beskæftigelses, uddannelsesstatistikken, arbejdsklassifikationsmodulet mv.

Baggrundsoplysninger i statistikken.

Statistikken indeholder en række baggrundsoplysninger der knytter sig til selve personen eller til det arbejdssted personen måtte arbejde på. De væsentligste baggrundsoplysninger der knytter sig til arbejdsstedet er:

- branche (for arbejdsstedet)
- arbejdsstedsadresse (for arbejdsstedet)
- sektor (for arbejdsstedet)

Oplysninger der knytter sig til personen stammer overvejende fra de andre registre i det personstatistiske system. Nedenstående liste er således ikke fyldestgørende:

- demografiske oplysninger (ex, køn, alder bopælskommune)
- uddannelsesoplysninger (ex. højeste fuldførte uddannelse, igangværende uddannelse)
- oplysninger om herkomst (ex. oprindelsesland)

Da registret indeholde identifikation af såvel personen som arbejdsstedet kan der efter behov kobles diverse baggrundsoplysninger på registret.

Statistikken indeholder oplysninger om bopæls- og arbejdsstedsadresser, der anvendes til at udarbejde pendlingsstatistik.

Sammenlignelighed over tid

Der findes sammenlignelige tal fra 1981 (nov. 1980) til 2002 (nov. 2001) og 2003 (nov.2002) til 2008 (nov. 2007) og fra 2009 (nov. 2008) til 2010 (nov. 2009).

I 2003 er der et brud i statistikken der betyder at antallet af beskæftigede falder. Ændringen består i en anderledes klassifikation af visse grupper og skærpet krav til aktivitet for selvstændige.

I 2009 er der et brud i statistikken grundet overgangen til at anvende

eIndkomstregistret som datagrundlag for lønmodtagerbeskæftigelsen. EIndkomstregistret baserer sig på månedlige indberetninger fra arbejdsgiveren. Det betyder, at oplysningen om, hvornår et ansættelsesforhold rent faktisk er gældende, har fået en større grad af sikkerhed. Dette påvirker niveaet for beskæftigelsen i nedadgående retning.

I 1993 ændredes branchenomenklaturen fra DSE77 til DB93. I 2003 ændredes branchenomenklaturen til DB03. I 2008 ændres branchenomenklaturen til DB07.

Fra 1997 er variablen arbejdsstilling afløst af socioøkonomisk status. Den socioøkonomiske klassifikation svarer for de fleste grupper til den hidtil anvendte. Ændringen vedrører alene underopdelingen af lønmodtagergruppen. Lønmodtagerne er opdelt efter færdighedsniveauer baseret på DISCO-88. Tidligere blev lønmodtagerne opdelt i en funktionærgruppe og en arbejdergruppe. I Statistiske Efterretninger i serien Arbejdsmarked nr. 1998:21 tabel 9, er der vist en overgangstabel mellem den gamle og nye klassifikation.

Fra 1998 er der indført en ny klassifikation af personer uden for arbejdsstyrken. Med den nye klassifikation er statusgrupperne udvidet med deltagere i arbejdsmarkedspolitiske foranstaltninger, modtagere af barsels- og sygedagpenge, kontanthjælpsmodtagere og modtagere af tjenestemandspension. Den nye klassifikation medfører bl.a. at gruppen "øvrige uden for arbejdsstyrken" er reduceret væsentligt. For hovedparten af undergrupperne uden for arbejdsstyrken er der ikke sammenlignelighed før og efter den nye klassifikation. Dette gælder dog ikke for efterlønsmodtagere og modtagere af overgangsydelse.

I 2003 ændres klassifikationen af personer uden for arbejdsstyrken. I forhold til tidligere sker følgende:

- modtagere af ledighedsydelse indgår i opgørelsen
- der stilles ikke længere krav om at modtagere af barsels- og sygedagpenge skal komme fra ledighed
- modtagere af økonomiske ydelser i forbindelse med aktivering indgår i opgørelsen, men som en lavt prioriteret tilstand.

I 2004 ændres prioriteringsrækkefølgen mellem modtagere af anden pension (herunder tjenestemandspension) og personer under uddannelse, således at personer under uddannelse prioriteres højere end modtager af tjenestemandspension. Dette har især betydning for yngre personer der studerer og samtidigt modtager tjenestemandspension (p.g.a. en afdød forældre). Fra 2004 bliver disse personer opgjort som uddannelsessøgende.

I 2004 udvides bruttobestanden af modtagere af anden pension så den udover tjenestemandspension består af personer som ifølge indkomststatistikregistret modtog tjenestemandspension, pensionsudbetalinger fra pensionskasse, pengeinstitut,

forsikringssselskab, privat pensionsordning inkl. Arbejdsgiver administreret pension fra udlandet og pension fra en tidligere arbejdsgiver i året løb. Indtil 2003 bestod gruppen kun af modtagere af tjenestemandspension.

Fra 2005 er erhvervsregistret også kilden til oplysninger om selvstændige der er lønsumspligtige men ikke momspligtige. Hovedparten af denne gruppe selvstændige ville også være blevet opgjort som selvstændige tidligere (de ville være blevet opgjort som CRAM-selvstændige i stedet for momsbetalere). Fra 2005 er erhvervsregistret også kilden til oplysningen om branche for denne gruppe selvstændige. Det betyder, at deres branchepacering i nogle tilfælde vil være anderledes end før 2005. Overordnet set er der sket en stigning i antallet af selvstændige inden for sundhedsvæsenet (ex. fodplejere, psykologisk rådgivning).

Fra 2007 erstattes kategorierne uddannelsesforanstaltning og særlig aktivering af kategorien vejledning og opkvalificering. Kategorien indeholder nu foranstaltningerne opkvalificering iflg. Integrationsloven, ordinær uddannelse, særligt tilrettelagt uddannelsesforløb, voksen- og efteruddannelse, korte vejlednings- og afklaringsforløb, særligt tilrettelagte projekter og uddannelsesforløb, særligt tilrettelagte uddannelsesforløb, særligt tilrettelagte projekter, vejledning og introduktion, særligt aktiverende forløb og intensiv jobsøgning.

Fra 2009 udgår kategorien CRAM-selvstændige og modtagere af kontanthjælp i følge kontanthjælpsstatistikken. Personer der modtager flexydelse og personer der er delvist ledige i referenceugen kommer ind i statistikken og indgår i gruppen der er midlertidigt uden for arbejdsstyrken.

Spørgsmål og svar – befolkningen tilknytning til arbejdsmarkedet

Hvornår er opgørelsestidspunktet?

RAS 2008 i statistikbanken er en opgørelse af befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet pr 1. januar 2008. Oplysningerne der indgår i opgørelsen er dog med undtagelse af befolkningsregistret fra ultimo november året før. Det betyder at RAS 2008 = november 2007.

Hvorfor udkommer statistikken først ca. 15 måneder efter offentliggørelsestidspunktet?

Det er primært oplysningerne omkring arbejdsstedets placering som tager lang tid at indhente. Told og Skat sender oplysninger til Danmarks Statistik i august og herefter tager det ca. 4 måneder at lave Arbejdspladsprojektet (APP). Først herefter kan den Registerbaserede Arbejdsstyrkestatistik (RAS) og Erhvervsbeskæftigelsen (EBS) dannes.

Hjælp til begreber i RAS

Heltid og deltid

For forsikrede personer er grænsen for fuldtid ved 30 timer. For ikkeforsikrede er grænsen ved 27 timer (atp-grænsebeløbet). Der findes ikke en international klassifikation. Heltid/deltid bliver på EU-plan kategoriseret efter hvad respondenten selv indrapporterer, dvs. uden hensyntagen til det faktiske antal arbejdede timer. I følgende tabeller i statistikbanken finder du informationer om arbejdstidens omfang ifølge RAS:

[RASOFF: Lønmodtagere efter branche \(27-grp.\), sektor, omfang og køn](#)

[RASOFF11: Lønmodtagere efter arbejdsstedsområde \(nye kom.\), sektor, arbejdstidens omfang, alder og køn](#)

Branche (DB07)

Brancherne er her opdelt efter Dansk Branchekode 2007.

Dansk Branchekode er en dansk branchenomenklatur baseret på EU's nomenklatur (NACE).

De første fire cifre svarer til NACE rev. 2, mens de to sidste cifre er danske underopdelinger.

Dansk Branchekode er en statistisk klassifikation af økonomiske aktiviteter og dens væsentligste funktion er at danne grundlag for branchekodning, af virksomheder efter disses hovedaktivitet, og for de branchefordelte statistikker.

[Du kan finde mere om brancher her](#)

Det er vigtigt at skelne mellem brancheoplysningen og arbejdsfunktionsoplysningen (DISCO). Brancheoplysningen siger noget om, i hvilken branche virksomheden befinder sig. Funktionskoden siger noget om den enkeltes arbejdsfunktion i virksomheden.

Eksempel:

En stor virksomhed er placeret i branchen 'Lufttransport'. Alle beskæftigede i virksomheden arbejder således i branchen 'Lufttransport'. De ansatte i denne virksomhed vil have indberettet rigtig mange forskellige arbejdsfunktioner alt afhængigt af deres jobfunktion (og uddannelse og a-kassemedlemskab).

DISCO

DISCO er betegnelsen for arbejdsfunktionen og kaldes også fagklassifikationen.

I arbejdsstyrkestatistikken (RAS) følges DISCO-88 nomenklaturen. DISCO-88 er den officielle danske version af den internationale fagklassifikation, International Standard Classification of Occupations, ISCO-88, som er udarbejdet af International Labour Organisation, ILO.

DISCO findes for lønmodtagerne i RAS og via DISCO fastlægges færdighedsniveauet for lønmodtagerne, hvilket vises i kategorien socioøkonomisk status.

[Læs mere om DISCO](#)

Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser

Beskæftigelsesfrekvensen

Viser hvor stor en andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-64 år), som er i beskæftigelse.

$$\text{Beskæftigelsesfrekvens} = \frac{\text{beskæftigede}}{\text{befolkningen}} * 100$$

Erhvervsfrekvensen

Viser hvor stor en andel af befolkningen i den erhvervsaktive alder (16-64 år), som står til rådighed for arbejdsmarkedet, dvs. arbejder eller kan arbejde (=arbejdsstyrken).

Erhvervsfrekvens

$$= \frac{\text{arbejdsstyrken (beskæftigede + arbejdsløse)}}{\text{befolkningen}} * 100$$

Generelt er beskæftigelsesfrekvensen mere følsom overfor konjunktursvingninger, mens erhvervsfrekvensen er mere stabil.

Tal i Statistikbanken

[RAS1F1: Erhvervs- og beskæftigelsesfrekvenser efter område \(nye kom.\), herkomst, alder og køn](#)

Højeste fuldførte uddannelse

Den højeste fuldførte uddannelse er den længst normerede uddannelse, som den enkelte person har fuldført. I de tilfælde, hvor der til personen er registreret en højeste fuldført erhvervskompetencegivende uddannelse, vil denne være den højeste fuldførte uddannelse.

Hvis personen ikke har fuldført en erhvervskompetencegivende uddannelse, vil den højeste fuldførte uddannelse være personens højeste fuldførte almene uddannelse (grundskole eller gymnasial uddannelse). Hvis der til en person ikke er registreret nogen fuldført uddannelse, vil ovennævnte værdier være uoplyst.

Oplysninger om højeste fuldførte uddannelse knytter sig til et bestemt tidspunkt på året, nemlig den 1. oktober. For RAS 2005 (befolkningens tilknytning til arbejdsmarkedet pr. ultimo november 2004) er oplysningerne om højeste fuldførte uddannelse opgjort pr. 1. oktober 2004.

Grundskoleniveauet

Udgøres af folkeskolens 1. til 10. klasse.

Det almengymnasiale niveau

Udgøres af uddannelserne i gymnasieskolen, hf og studenterkurser.

Det erhvervsgymnasiale niveau

Udgøres af højere handelseksamen, højere teknisk eksamen samt adgangseksamen til ingeniøruddannelserne. Uddannelserne foregår typisk ved handelsskoler og tekniske skoler.

Erhvervsuddannelserne

Udgøres af de erhvervsfaglige uddannelser (eud, efg lærlingeuddannelser og tilsvarende). Uddannelserne foregår eksempelvis på handelsskoler, tekniske mv.

De korte videregående uddannelser

Udgøres af uddannelser som fx akademiøkonom, datamatiker og laborant. Uddannelserne foregår eksempelvis på handelsskoler, laborantskoler mv.

De mellemlange videregående uddannelser

Udgøres af uddannelser til fx folkeskolelærere, sygeplejerske og pædagog. Uddannelserne foregår eksempelvis på seminarier, sygeplejeskoler mv.

Bachelorer

Udgøres eksempelvis af erhvervsproglige uddannelser og HA'ere.

De lange videregående uddannelser

Udgøres af kandidatuddannelser som fx tandlæge, cand. polit., ingeniør mv. Uddannelserne foregår eksempelvis på universiteter eller andre højere læreanstalter.

Tal i Statistikbanken:

[RASU11: Befolkningen efter bopælsområde \(nye kom.\), uddannelse \(79-grp.\), socioøkonomisk status, alder og køn](#)

[RASU22: Beskæftigede efter bopælsområde \(nye kom.\), uddannelse \(9-grp.\), branche \(27-grp.\), alder og køn](#)

Indvandrere og efterkommere

Indvandrere er født i udlandet. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er født i udlandet, opfattes personen også som indvandrer.

Efterkommere er født i Danmark. Ingen af forældrene er både danske statsborgere og født i Danmark. Hvis der ikke findes oplysninger om nogen af forældrene, og personen er udenlandsk statsborger, opfattes personen også som efterkommer. Når en eller begge forældre, der er født i Danmark, opnår dansk statsborgerskab, vil deres børn ikke blive klassificeret som efterkommere. Fastholder danskfødte forældre imidlertid begge et udenlandsk statsborgerskab, vil deres børn blive klassificeret som efterkommere.

Personer med dansk oprindelse er personer - uanset fødested - der har mindst én forælder, der både er dansk statsborger og født i Danmark.

Oprindelsesland

Med hensyn til afgrænsningen af hvilket oprindelsesland indvandrere og efterkommere har, anvendes oplysninger om fødeland og statsborgerskabsland efter følgende sæt af regler:

- Når ingen af forældrene kendes, er oprindelseslandet defineret ud fra personens egne oplysninger. Er personen indvandrer, antages det, at oprindelseslandet er lig med fødelandet. Er personen efterkommer antages det, at oprindelseslandet er lig med statsborgerskabslandet.
- Når kun en forælder kendes, defineres oprindelsesland ud fra dennes fødeland. Hvis dette er Danmark, bruges statsborgerskabsland.
- Når begge forældre kendes, defineres oprindelsesland ud fra moderens fødeland, henholdsvis statsborgerskabsland.

Vestlige lande

Omfatter EU-27 lande, Andorra, Island, Liechtenstein, Monaco, Norge, San Marino, Schweiz, Vatikanstaten, Canada, USA, Australien og New Zealand.

Ikke-vestlige lande

Ikke-vestlige lande omfatter alle andre lande.

Mere- og mindre udviklede lande

Opdelingen på mere- og mindre udviklede lande anvendes ikke længere.